

Дмитро Павличко

РІДНА МОВА

Дмитро Павличко

РІДНА МОВА

ВІРШІ

Для старшого дошкільного
та молодшого шкільного віку

Художники
Ніна Коваль,
Олександр Коваль

КІЇВ «ВЕСЕЛКА» 1994

Любі діти!

Рідна мова — це рідні слова. Ось слово «мама». Воно ніби ввібрало в себе весь світ: колискову пісню і спів соловейка, рідний дім і вранішнє сонце, щедру ниву і квітучий сад...

І такі слова, як «Україна», «рідна мова», «наш прапор» мають свої таємниці, які ми намагаємося розгадати впродовж усього життя.

Тож хай ця книжечка відомого поета, лауреата Державної премії України ім. Т. Шевченка допоможе вам серйозно задуматися над дивосвітом рідних слів, почутих з уст роду і народу.

Редактор Надія Кир'ян

II 4803640202—063
206—94 Б3—12—24.93

ISBN 5-301-00793-9

© Дмитро Павличко, 1994
© Ілля Коваль,
Олександр Коваль,
ілюстрації, 1994

УКРАЇНА

Моя мати Україна —
Наче пташка сива,
Я — в її крилі пір'їна,
Звихрена й щаслива.

Пташка, вирвавшись на волю,
Променями грає,
Неба синю парасолю
Крилечком торкає.

Сходить сонце на планеті
Золоте й черлене.
Не згуби ж ти мене в леті,
Рідна моя нене.

МАТИ

Перше слово — Мати,
Друге — Україна.
Так учився розмовляти
Я, мала дитина.

Кожне слово пахне,
Мов листочок м'яти.
Та, мов квітка з короваю,
Пахне слово Мати.

Кожне слово світить
Гранями рубіна,
Але сяє, наче сонце,
Слово Україна.

НАЙКОРОТШИЙ ШЛЯХ

Ватра, вогнище, багаття!
А вогонь один? Та ні!
Різні назви, різні плаття,
Різні лики вогняні.

Срібна, злотна, пурпурова
Грань-жарина спалахне,
Доки вимовиш три слова,
Вибираючи одне.

Звісно, всі три слова добрі,
Але ти своє знайди —
Дух печеної картоплі
В ньому залишив сліди.

Пахне слово те журбою,
Димом осені в полях,
І між матір'ю й тобою
В ньому — найкоротший шлях.

СОЛОВЕЙКО

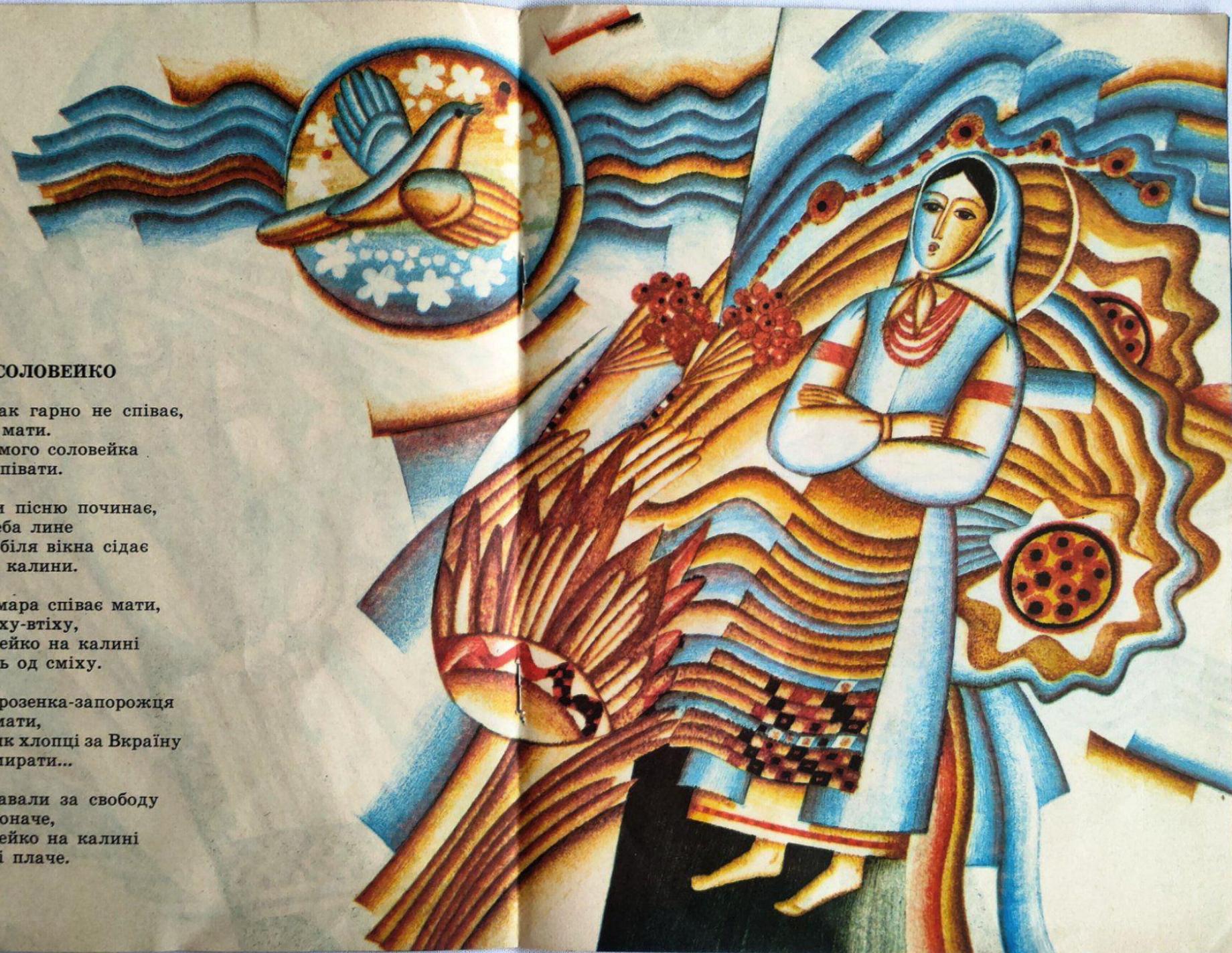
Ніхто так гарно не співає,
Як моя мати.
Вона самого соловейка
Навча співати.

Як мати пісню починає,
Він з неба лине
І в нас біля вікна сідає
На кущ калини.

Про Комара співає мати,
Про Муху-втіху,
А соловейко на калині
Дрижить од сміху.

Про Морозенка-запорожця
Співає мати,
Про те, як хлопці за Україну
Ішли вмирати...

Як віддавали за свободу
Життя юначе,
А соловейко на калині
Сидить і плаче.

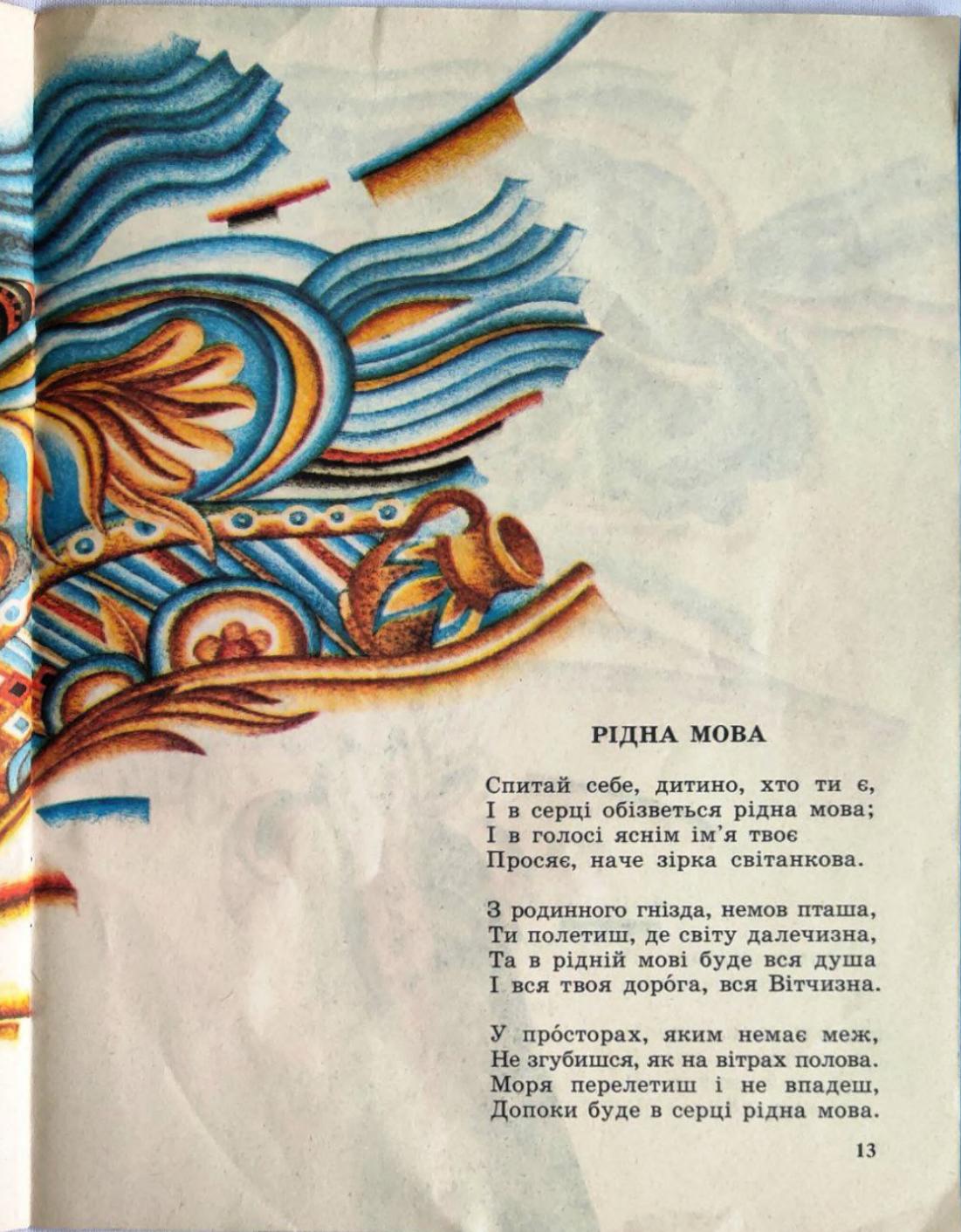

КНИЖКА

Світло об'являється,
Як відкриеш книжку.
Де ж воно дівається,
Як закриш книжку?

Не впадай в зажурості,
Мій малий читачу,
Я те світло мудрості
В твоїм серці бачу.

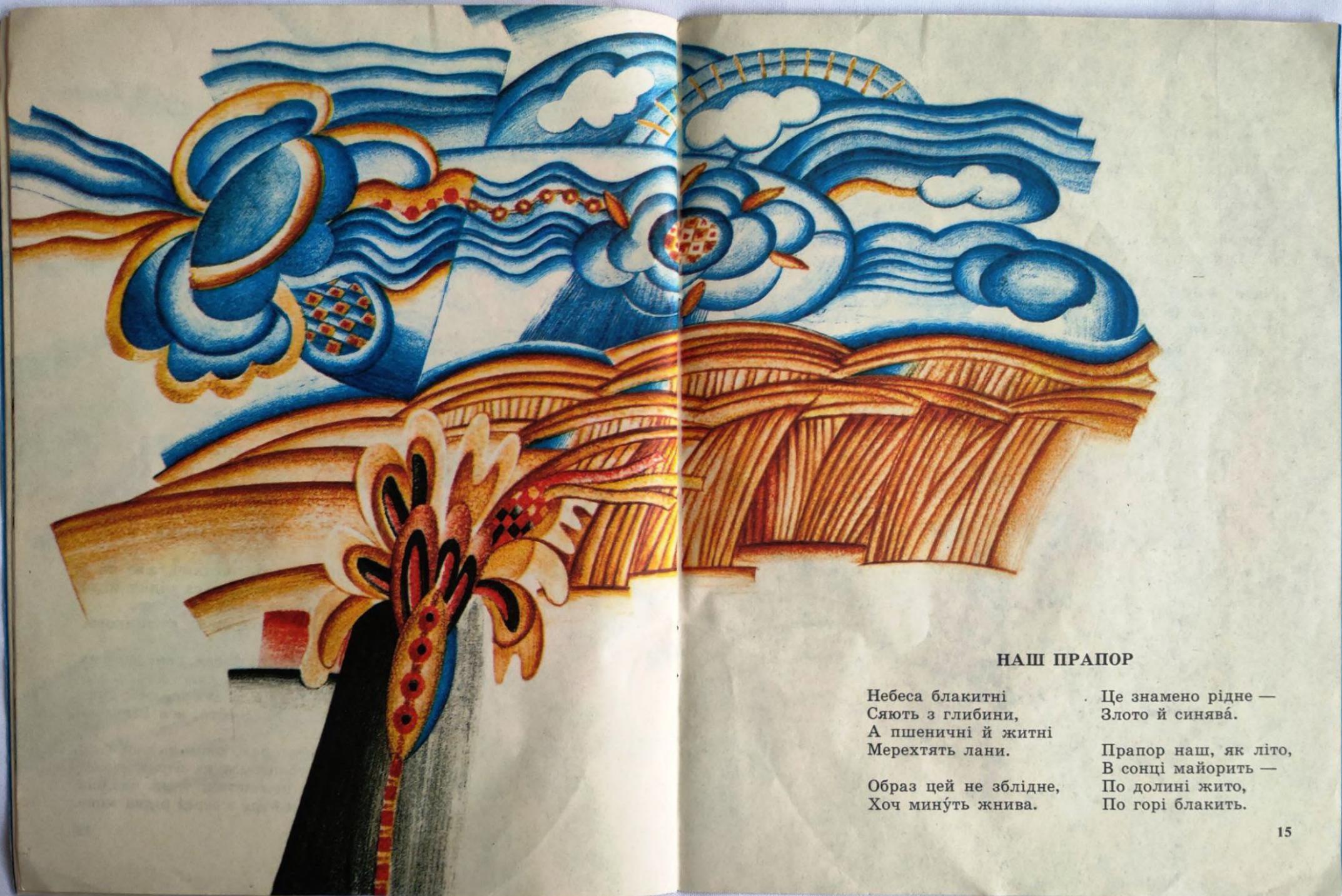

РІДНА МОВА

Спитай себе, дитино, хто ти є,
І в серці обізветься рідна мова;
І в голосі яснім ім'я твоє
Просяє, наче зірка світанкова.

З родинного гнізда, немов пташа,
Ти полетиш, де світу далечизна,
Та в рідній мові буде вся душа
І вся твоя дорόга, вся Вітчизна.

У простирах, яким немає меж,
Не згубишся, як на вітрах полові.
Моря перелетиш і не впадеш,
Допоки буде в серці рідна мова.

НАШ ПРАПОР

Небеса блакитні
Сяють з глибини,
А пшеничні й житні
Мерехтять лани.

Образ цей не зблідне,
Хоч минуть жнива.

Це знамено рідне —
Золото й синявá.

Прапор наш, як літо,
В сонці майорить —
По долині жито,
По горі блакить.

КОЛЯДНИКИ

Колядувати в день Різдва
Прийшла капела лісова:
Іжак, лисиця, зайчик, лось,
Кабан, сарна і ще там хтось...

Горить звізда, іскриться сніг,
Співає олень-златоріг,
А тенор-вовк від щастя мре:
Найвищі ноти він бере.

В кожусі бурім пан ведмідь
Дрімає й ледве він стойть,
Та тягне басом з-під вікна,
Ажходить хата ходуна.

Дзвінкі чудові голоси!
А що за коляду даси?
Готуй же гостям нашвидку
Капусти, м'яса і медку,

Горіхів, сіна і зерна,
І ще щось, але що? Хто зна?

ЗМІСТ

УКРАЇНА	3
МАТИ	4
НАЙКОРОТШИЙ ШЛЯХ	6
СОЛОВЕЙКО	8
КНИЖКА	11
РІДНА МОВА	13
НАШ ПРАПОР	15
КОЛЯДНИКИ	16

Літературно-художнє видання
Шавличко Дмитро Васильович
РІДНА МОВА

ВІРШИ

Для старшого дошкільного
та молодшого шкільного віку

Художники

Коваль Ніка Григорівна,
Коваль Олександр Никифорович

Художній редактор К. І. Сулима
Технічний редактор Т. В. Остапецька
Коректор С. В. Гордіюк

Здано на виробництво 21.02.93. Підписано до друку 11.05.93. Формат
84 × 108¹/₁₆. Папір офсетний № 2. Гарнітура шайльна. Друк офсетний.
Умова. друк. арк. 1,68. Умова. фарб.-вид. 7,56. Обл.-вид. арк. 1,98.
Тираж 50 000 пр. Зам. 4—1205.

Видавництво дитячої літератури
«Веселка», 254655, Київ, МСП, Мельникова, 63.

Головне підприємство РВО «Поліграфкнига»,
252057, Київ, Довженка, 3.